

GEWOON ANDERS

DRIEMAANDELIJKSE UITGAVE VAN DE LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

INHOUD:

COLOFON.....2

ONZE LANDELIJKE VERENIGING IS EEN
'FEDERATIE' AANGEGAAN....
WAAROM?.....2

ARBEIDSVITAMINEN
EEN INTERVIEW MET ADA BOLDER...4

CW BIJVANCK EXIT.....6

DUBBELDIK.....7

ECU-DORP BIJ ALMERE
EEN 'SPIN-OFF' VAN RUIGOORD.....8

NIEUWJAAR IN DE
BLAUWE AANSLAG.....10

WOONGEMEENSCHAPPEN IN
SKANDINAVIË (2)
FINLAND.....12

GEHOORD GEZIEN GELEZEN.....13

TRANSFORAMA:
ONDEUGENDE KABOUTERS EN
DE TOEKOMST VAN HET WONEN...14

INFOPAGINA'S.....19 tm 23

COLOFON

“Gewoon Anders” is het kwartaalblad van de Landelijke vereniging van Centraal Wonen projecten (LVCW) en verschijnt vier maal per jaar.

Verenigingsburo

Korte Elisabethstraat 13
3511JG UTRECHT
tel.: 030-2612585
internet : www.lvcw.nl
mail: info@lvcw.nl

Abonnementen

Per 4 achtereenvolgende nummers
8,--

Leden van aangesloten projecten
7,--

Aangesloten groepen krijgen per 10
woningen/wooneenheden 1 exemplaar van
ieder nummer ter verspreiding onder hun
leden

Losse nummers

voor leden 2,-- incl. porto,
voor niet-leden 2,25 excl. porto

Redactieadres

Annemarie Kooij
Zeelandstraat 26
2408 GJ Alpen a/d Rijn

Redactie

Annemarie Kooij (CW Alphen a/d rijn)
Flip Krabbendam (CW Delft)
Harry Linde (CW Deventer)
Heleen Toet (CW Heemskerk)

Layout

Elouise van Gestel

Op de omslag

Auteursrechten

Overname van artikelen en illustraties is niet
toegestaan zonder toestemming van de
redactie

Is er interessant nieuws uit uw
project, schrijf ons dan.
Jullie project jubileert? Meld dat
dan tijdig aan de redactie, dan
komen we langs voor een artikel in
GEWOON ANDERS

Druk:

Pasklaar, Sittard
ISSN: 0166-4336

ONZE LANDELIJKE VERENIGING IS EEN 'FEDERATIE' AANGEGAAN....WAAROM?

Op vrijdag 9 januari is er een federatie opgericht van drie organisaties op het gebied van groepswonen, namelijk de Landelijke Vereniging Groepswonen Van Ouderen (LVGO), Wonen met Senioren op Boerderijen (WSB) en de Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW).

Het doel is om een nauwe samenwerking tot stand te brengen waar het onderwerpen van gemeenschappelijk wonen betreft en werkzaamheden te delen, evenals een kantoor en – wie weet – betaalde krachten.

Het plan om een federatie op te richten bestond al langer. Toen de LVGO dit jaar haar kantoor en haar betaalde krachten dreigde kwijt te raken en het bestuur van de LVCW het voor onze vereniging ook van belang vond om beide voor de organisaties te behouden, is alles in een stroomversnelling geraakt. De vereniging CW is daarover maar beperkt geïnformeerd: er waren op de ledenvergaderingen terecht klachten over, maar er was wel haast bij en we beschikten niet over de menskracht en de tijd om het beter aan te pakken.

Ada Bolder heeft het meeste werk gedaan maar ook Thea Bekkers en ondergetekende zijn steeds bij het hoofdoverleg geweest. Ook Gerard Koning is een paar keer aanwezig geweest.

Omdat er de afgelopen jaren maar een klein bestuur was is er weinig tijd voor andere initiatieven geweest. De afgelopen drie jaar hebben we prioriteit gegeven aan het versterken van het verenigingsbureau en door de oprichting van de federatie hebben we daarin nu een grote stap voorwaarts gemaakt.

Ik ben erg blij dat er nu een stevige band met de twee andere organisaties kan komen en dat we, als alles doorgaat, samen een beter kantoor hebben dat het LVCW alleen had.

Aan de andere kant heb ik er minder vertrouwen in dat we de betaalde mensen die nu in dienst van de LVGO zijn, kunnen blijven behouden. Het verkrijgen van subsidies mag dan met een samenwerkingsverband iets makkelijker zijn, echt gemakkelijk was het al nooit en de vooruitzichten zijn met de plannen van het huidige kabinet behoorlijk slechter geworden.

Het gezamenlijke kantoor

Maar we hebben straks wel een gezamenlijk kantoor. Naast het feit dat we ons huidige kantoor sowieso per 31 januari 2003 kwijt raakten, is het kantoor dat tot nu toe van de LVGO alleen was, zoveel geschikter en waarschijnlijk ook net nog betaalbaar als er geen subsidie voor zou komen. Zonder subsidie zal dat ons financieel pijn doen en dan zullen er wel enige extra inkomsten moeten komen, anders houden we dat maar een paar jaar vol.

De voordelen van dit kantoor zijn echter zo groot dat ik vind dat we deze eventuele extra kosten er zeker voor over moeten hebben.

Voordelen

Voor werkgroepleden en bureaumedewerkers wordt het aantrekkelijker om op het bureau te komen.

Het adres is: Korte Elisabethstraat 13, 3511 JG. Het is in het centrum

van Utrecht; gemakkelijk bereikbaar; de werkplek is aangenaam; de kans dat je er iemand anders treft is redelijk groot; het aannemen van de telefoon kan met mensen van de andere organisaties worden gedeeld; we hebben een fijne plek voor werkgroep- en bestuursvergaderingen. Een nadeel is dat we er niet in het weekeind terecht kunnen en of we 's avonds in het kantoor kunnen werken is op dit moment nog niet zeker. Omdat de mensen van de organisaties elkaar op een gezamenlijke plek ontmoeten zullen er gemakkelijk gezamenlijke initiatieven ontstaan, zal er ervaringsuitwisseling zijn en zullen we van elkaars deskundigheid en werkkraft gebruik kunnen maken.

De federatie en de vereniging van Centraal Wonen zullen meer zichtbaar en levendiger overkomen, waardoor het voor aangesloten leden aantrekkelijker wordt om de federatie of de LVCW te benaderen en om zich ervoor in te spannen.

Degenen die in het federatiebestuur zitten, hopelijk aangevuld met andere vrijwilligers, zullen zich moeten inspannen om te zorgen dat er voldoende middelen zijn om de federatie verder gestalte te geven. Door het aanvragen van projectsubsidies en door te zorgen dat er op deze manier nuttige dingen gedaan kunnen worden en dat de medewerkers kunnen worden betaald.

Wat de bemensing betreft ziet het er gunstig uit. Sinds kort hebben we vijf LVCW bestuursleden: twee ervan zijn ook federatie bestuursleden en drie hebben hun handen vrij voor het LVCW bestuurschap, het intiëren van nieuwe acties en het coördineren van LVCW initiatieven; en het contact houden met LVCW leden en werkgroepen.

Over de federatiestatuten

Er is naar gestreefd om idealen van de LVCW in de federatiestatuten terug te laten komen. Verder blijft de zelfstandigheid van de LVCW behouden. De invloed van de LVCW is en blijft groot. Uitbreiding met meer organisaties kan alleen als de LVCW het daarmee eens is en ook bij anderssoortige uitbreiding zal de stem van de LVCW zwaar meetellen.

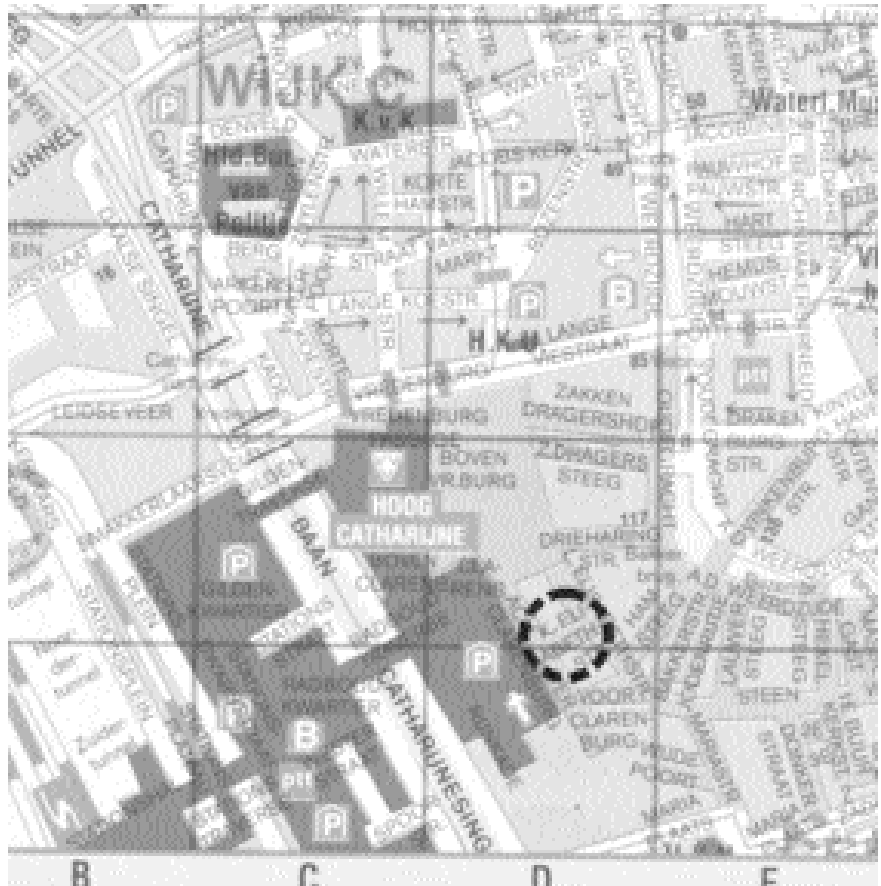
Over de federatiegenoten

De verwantschap met de LVGO is groot, die met de WSB is minder hecht. Bij de WSB gaat het om samenwonen met meer huishoudens op een boerderij, de doelstellingen zijn deels ideëel, maar er is geen nadrukkelijk streven naar gemeenschappelijkheid in het wonen, al zal dat waarschijnlijk in de praktijk wel vaak het geval zijn.

Wat betekent de federatie organisatories voor de LVCW?

We zullen in het huishoudelijk reglement punten over de federatie moeten opnemen. Zo zullen we het mandaat van de bestuursleden die in het federatiebestuur zitten moeten beschrijven. Hoe ver gaat dat, wat koppelen ze terug naar het LVCW bestuur en wat naar de LVCW vergadering? En zo zullen er nog wel meer dingen zijn die geregeld moeten worden. Daar gaan we nu, na het oprichten van de federatie, aan werken.

Peter Bakker, namens het bestuur, 21 januari 2004.

ARBEIDSVITAMINEN

Een interview met Ada Bolder

Ada Bolder is de afgelopen 10 jaar de voorzitter geweest van onze landelijke vereniging. Maar daarvoor was ze ook actief in Centraal Wonen, maar dan in Amsterdam. Een interview in een Amsterdams café.

GEWOON ANDERS: Hoe ben je ooit met Centraal Wonen in contact gekomen?

ADA BOLDER: Ik woonde in Amsterdam in een groot oud herenhuis, met een groep studenten. Dat was erg gezellig. In dat pand woonde ook een ouder echtpaar, zij waren de hoofdhuurders. Toen ze oud werden hebben we ze nog een tijdje bijgestaan. Als de vrouw hulp nodig had dan drukte ze op een knopje en dan ging er bij ons boven een belletje. Dat hadden we speciaal voor ze aangelegd. Maar op een dag gingen ze toch naar het bejaardentehuis.

GA: En toen moesten jullie er ook uit?

AB: Inderdaad, maar toen hebben we geprobeerd om als groep het huurcontract over te nemen. Maar dat lukte niet. Het pand was eigendom van een bank, en die begonnen van die potige types op ons af te sturen.

GA: Dat verwacht je niet van zo'n deftige instelling als een bank.

AB: We wilden graag als groep bij elkaar blijven, maar we konden geen ander pand krijgen dat geschikt was voor een groep. We gingen ook naar de gemeente, om ons in te laten schrijven als woningzoekenden, en toen bleek, het was in de zeventiger jaren, dat je je bij de gemeente niet als groep kon laten inschrijven. Wel als gezin of als alleenstaande, maar niet als groep.

GA: En toen raakten jullie elkaar kwijt?

AB: We zijn wel verspreid geraakt, maar we hielden contact. We hadden in het huis wekelijks een eetgroep, en daar zijn we nog jaren mee doorgegaan.

GA: Maar een pand zat er niet meer in.

AB: Ik hoorde toen van het bestaan van Centraal Wonen. Dat was in 1977. Er was in Amsterdam een Stichting Centraal Wonen. Daar heb ik me bij aangesloten. Het groeide razendsnel. Een jaar later hebben we de Vereniging Centraal Wonen Amsterdam opgericht. We hadden een kantoortje gehuurd in het Mozeshuis, waar we spreekuur

hielden voor mensen die in een groep wilden wonen. We organiseerden ook thema-avonden en één keer in de maand een woongroepencafé.

GA: En jullie bestookten de gemeente om te bereiken dat mensen zich ook als groep konden laten inschrijven.

AB: Inderdaad. Maar daarvoor moest ook woonruimte voor groepen worden gebouwd. Ook daar gingen we achteraan. Zo richtten we verschillende buurtgroepen op in stadsvernieuwingswijken.

GA: Deed je nog wel iets aan je studie?

AB: Nou, ik moet eerlijk zeggen, ik studeerde medicijnen, en gaf les aan verpleegkundigen, maar dat deed ik erbij. Ik verdiende er net genoeg mee. De meeste tijd besteedde ik aan Centraal Wonen. Doordat ik in een groep had gewoond en doordat ik het daar zo naar m'n zin had gehad, was ik zeer gemotiveerd. Bij Centraal Wonen was van alles te doen: ik kon er veel opbouwen en organiseren.

GA: Terwijl je je geld met iets anders verdiende. Zou je jezelf een idealist willen noemen?

AB: Ik denk het wel. Ik deed dat allemaal met plezier, ook omdat ik zulke leuke collega's had. Het samen werken met anderen vond ik ook heel inspirerend.

GA: Het is nu bijna dertig jaar later, wat is er veranderd?

AB: Groepswonen wordt nu veel meer als iets praktisch gezien. Er is geen sprake meer van een politiek of maatschappelijk ideaal, het gaat nu vooral om de praktische voordelen en om de

gezelligheid.

GA: En wat vind je van die verandering?

AB: Soms vind ik dat jammer. Het idee van bij elkaar horen is verlaten. Het lijkt nu meer te gaan om een negatieve keuze, om door coöptatie te voorkomen dat je ongewenste burens krijgt. Je vindt het ook terug in de bouwvorm: meer volledig zelfstandige woningen en minder gemeenschappelijke ruimten.

GA: Je bent jarenlang actief geweest in de Landelijke Vereniging Centraal Wonen. Hoe kwam je daar mee in contact?

AB: Ik herinner me dat Bob Fris contact met ons zocht. Het was een andere wereld. Het waren 'onze collega's in den lande'.

GA: Toch ben je er in terecht gekomen.

AB: Op een bepaald moment kwam er een noodkreet: er was geen bestuur meer. Toen heb ik me aangemeld omdat ik het doodzonde zou vinden als de LVCW opgeheven zou worden. Joke Hulsebosch en Heleen Toet hadden zich al een vergadering eerder aangemeld en ik heb echt een hele leuke tijd met ze gehad.

GA: Maar nu ga je toch weg in de komende lente.

AB: Toen ik me verkiesbaar stelde als bestuurslid heb ik gezegd er naar te willen streven dat de LVCW een belangenvereniging wordt voor alle vormen van gemeenschappelijk wonen. Ik vond het jammer dat de woongroepen van ouderen geen plaats in de LVCW hadden gekregen, en dat er een aparte LVGO was opgericht. Ik wilde de LVCW en de LVGO weer

samenbrengen. En ook de samenwerking met de plaatselijke woongroepenwinkels opbouwen. Het is jammer dat de LVGO de boot zo veel jaren heeft afgehouden. Het is wel begrijpelijk. Zij hadden de tijd mee: veel goodwill en subsidie. Pas nu die subsidie afloopt bleek de tijd rijp voor een toenadering. Dat is de reden dat ik me zo heb ingespannen om de Federatie Gemeenschappelijk Wonen van de grond te krijgen. In de Federatie zijn de LVCW en de LVGO weer samengebracht, samen met de stichting WSB, het Wonen van Senioren op Boerderijen.

GA: Nu is de federatie rond, ga je nu op je lauweren rusten?

AB: Nee, ik heb altijd van alles te doen. Ik blijf actief op het ASW, het Amsterdams Steunpunt Wonen. Van daaruit zet ik me onder andere in voor zelfstandige huisvesting voor mensen met een handicap. Vaak groepsgewijs, in kleine woongroepen.

GA: Hoe kom je er zo bij om je met groepswonen voor gehandicapten bezig te houden?

AB: Ik heb zelf een gehandicapt kind. Dan weet je een beetje welke problemen er spelen. Veel mensen die lichamelijk of verstandelijk gehandicapt zijn willen niet in een instelling wonen. Als er goede woonruimte is en de zorg is goed geregeld dan kunnen ze ook zelfstandig in een wijk wonen. Er is nu net een groepswoning opgeleverd voor een aantal gezinnen die allemaal gehandicapte kinderen hebben. In een groep kunnen de ouders ook steun vinden bij elkaar. Net als de broers en zussen die geen handicap hebben.

GA: Dat was je eerste wapenfeit op dit gebied?

AB: Ja, en ik herinner me de opening nog heel goed. Ik moest een toespraak houden voor het hele gezelschap, met de pers er bij. De kinderen waren buiten aan het spelen, de gehandicapte kinderen in hun rolstoel, samen met de andere kinderen van de groep. Terwijl ik stond te praten zag ik die kinderen daar zo met elkaar in de tuin spelen, in de zon, gewoon tussen de woningen van een woonwijk en toen kreeg ik het bijna te kwaad.

GA: Zullen we nog een biertje bestellen?

AB: Er zijn op het moment nog twee van dit soort groepswoningen in aanbouw. En nog een paar meer in voorbereiding.

GA: Je bent nog net zo gemotiveerd als in de begintijd van Centraal Wonen.

AB: Zeker. Daarbij moet ik zeggen dat m'n motivatie niet alleen voortkomt uit het doel waar ik me voor inspan. Ik vind plezier in het samenwerken met anderen ook heel belangrijk. Zoals in de tijd met Joke en Heleen. We hebben samen zo veel gelachen! Een goede sfeer en samenwerken aan een doel waar je in gelooft werkt als arbeidsvitaminen. Een bestuur dat vrijwilligers moet zien te vinden en te binden moet daar oog voor hebben. Niet dat kritische en benauwde, niet overal bovenop willen zitten, maar waarderen wat iemand doet, ook al zou je zelf je prioriteit ergens anders leggen. Prima dat iedereen iets anders oppakt! Dan gebeurt er des te meer! Ik hoop dat het nieuwe bestuur daar oog voor zal hebben.

FK

CW BIJVANCK EXIT

Een van de eerste CW-projecten wordt opgeheven, het complex in Huizen, Het Gooi.

Hoe kan dat nou? Zo'n mooi gebouw, zo'n riante ligging.

BEGIN

Het project is begin 1982 opgeleverd, na een voorbereidingstijd van ruim drie jaar.

Het was de tijd van grote groei in het aantal Centraal Wonenprojecten na Hilversum (1977).

Arnhem, Rotterdam (de Banier), Tilburg, Delft en Spijkenisse bestonden al.

Groningen, Rotterdam Zevenkamp en Nieuwegein werden ook in 1982 geopend.

Bij de officiële opening van CW-Bijvanck sprak de wethouder van de christelijke gemeente Huizen zijn twijfel aan de levensvatbaarheid uit, omdat "daarvoor veel

gemeenschapszin nodig is". Hij stoorde zich vooral aan het toewijzingsbeleid van Centraal Wonen - je eigen burens kiezen. Het was nou niet bepaald een feestelijke openingstoespraak. Desalniettemin floreerde de woongemeenschap en hadden we (ik heb er tien jaar gewoond en was ook bij de voorbereiding betrokken) het zo goed met elkaar, dat de mensen die het wonen daar eerst niet aandurfdren, alsnog graag erbij wilden komen en sommigen een woning gingen delen. We voelden ons een soort familie, vooral de eerste jaren.

REUNIE

Op de reunie, die Dolien Buijs eind oktober 2003 georganiseerd

heeft, kwamen oude foto's en artikelen tevoorschijn en ook een Sinterklaasrijm. Iedereen moest in dat jaar voor het feest in de kroeg een gedichtje over zichzelf maken. Angelique schreef:
Hoe moet ik mij
In dit jaargetij
De winter, koud en kil,
Nu feest'lijk presenteren
Om Sints verjaardag te eren
Mijn geloof daarin is voorbij
Maar Centraal Wonen is voor mij
Een plek, een huis
Maar meer een thuis
Waar ik alleen niet meer alleen
hoef te zijn
Waar ik bij geluk, verdriet en pijn
Toch altijd weer die ander tref
En keer op keer heel goed besef
Het is niet "ik" maar het is
" w i j "
Tot zover...deze rijmelarij

Dolien was een van de weinige vroegere bewoners nog. Omdat het einde van dit project al een paar jaar geleden bekend was (zie GA nr 76 van jaar 2000), had bijna iedereen met een urgentieverklaring andere, soms zelfs riante, huisvesting gekregen.

De woningbouwvereniging was wel bereid om na afbraak een kleinere groep te huisvesten, maar dat bleek uiteindelijk niet haalbaar.. Er bleven te weinig mensen over die daar nog energie in wilden steken.

De reunie was hartverwarmend! Een tiener van toen was er nu met haar kinderen.

De meeste in CW gevormde stellen bleken nog samen te zijn.

We hebben herinneringen opgehaald; van de hoogtepunten werd genoemd

- de skivakanties,
- huidkartochten in Drente,
- de zeilboot die we opgeknapt hadden en die jammerlijk verging,
- de tweedehandsklerenmarkt buiten,
- de kunsttentoonstelling,
- de geit die steeds wegliep,
- de toneelgroep van kinderen.

Dieptepunten waren er natuurlijk ook. Het overlijden van dierbaren, een drugsdealer die

's nachts veel klanten over de vloer kreeg, maar die gelukkig andere woonruimte van de woningbouwvereniging kreeg. Gastvrouw Dolien bleek alles van de afgelopen vijftientig jaar bewaard te hebben in plakboeken. Zelfs de meest onbenullige notities, zoals "zullen we deze week even een afspraak maken", maar ook een samenspraak ter gelegenheid van het eerste lustrum, waarbij het wel en wee van de afgelopen vijf jaar op humoristische wijze werd besproken.

De bibliotheek moest ook worden leeggehaald. Dolien had er een begin mee gemaakt. Voor alle aanwezigen had zij Eén of twee boeken uitgekozen en die met vermelding waarom juist dat boek voor die persoon bestemd was, overhandigd.

EINDE

En nu wordt het gebouw dus afgebroken! In het blad Bouw no 7

van 1984 heeft de architecte L.Hartsuyker het nog over "een vooruitstrevende woningbouwvereniging, die begreep dat er nog andere manieren van wonen bestaan dan in gezinsverband".

Er is leegstand geweest en het was duur. Op 50 wooneenheden waren er 22 gemeenschappelijke ruimten en daardoor ook hoge kosten van gas en electra.

Een tweede CW-project in Het Gooi (naast Hilversum) was waarschijnlijk te veel van het goede.

Ook de open constructie van de gemeenschappelijke ruimten, als gangen met uitstulpingen van 5 m x 5 m was een nadeel.

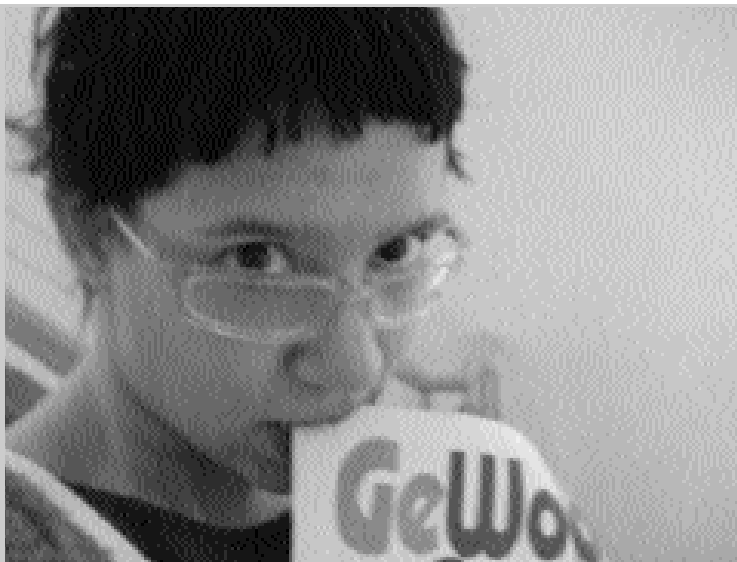
Gehorig, weinig besloten. Maar jatoch jammer!

H.T.

DUBBELDIK !

Natuurlijk zat u allen al bij de brievenbus te wachten op de nieuwe "Gewoon Anders" en vroeg u zich al af waar nummer 89 nu bleef. Dit is hem! Iets later dan u gewend bent misschien, maar dubbeldik om het goed te maken!

Door de wisseling van de wacht wat betreft lay out, was er wat vertraging ontstaan. En doordat ik een "macje" ben, en Johan een "PC-er" kon ik de oude lay out niet klakkeloos over nemen. Vandaar dat nummer 89 er ook nog eens een beetje anders uit ziet.

Omdat mijn dayjob het ontwerpen van kinderkleding is, en vormgeven dus een beetje mn vak, heb ik nog nooit de eer gehad een blad in elkaar te mogen zetten, en maak ik waarschijnlijk vreselijke beginnersfouten wat betreft lettertypes en leesbaarheid. Daarom wil ik jullie ook vragen zo veel mogelijk tips en commentaar te geven, zodat G.A. er snel weer even strak uit ziet als voorheen!

Gewoon even e-mailen naar gewoonanders@e-lois.net

Nogmaals een woord van dank naar Johan Zwart van de redactie en groetjes van mij, de nieuwe lay out-er!

Elouise van Gestel

ECU-DORP BIJ ALMERE EEN 'SPIN-OFF' VAN RUIGOORD

Je zult het misschien gelezen hebben, een paar jaar geleden: Ruigoord, het kunstenaarsdorpje vlak bij Amsterdam, moest weg, er moest een haven komen. Een mooie haven, dat wel, maar kon dit nou niet anders? Deze vraag hoeft niet meer beantwoord te worden, het zijn zo.

Dit soort dingen, je zou er moedeloos van worden. Maar zo denkt niet iedereen erover. Een aantal ex-bewoners van Ruigoord nam het initiatief en begon met het maken van een nieuw plan. Het is de bedoeling dat dit zal worden gerealiseerd in de buurt van Almere, in een gebied van acht hectare bos, gelegen aan de Hoge Vaart, in de buurt van de Groene Kathedraal van de kunstenaar Marinus Boezem.

Het terrein heeft de vorm van een vlieger en wordt doorsneden door een fietspad en een sloot die afwatert op de Hoge Vaart.

Wonen en werken

We spraken met Franke Steekelenburg en Petra Grutzner, twee van de initiatiefnemers. Bij het nieuwe plan gaat het om een dorpje van ongeveer 50 woningen, voor ongeveer 75 bewoners.

Deze woningen kunnen allerlei vormen aannemen: sommigen willen in de bomen wonen, anderen op palen of half in de grond en weer anderen wonen liever op een terp. Het is hierbij de bedoeling dat de woningen het bos niet verstoren. Er wordt ook gedacht aan woonboten. Deze zouden een plaats kunnen vinden in een klein haventje aan de Hoge Vaart. De woningen zullen verspreid worden door het bos, in kleine clustertjes van misschien 5 woningen. Hier kunnen de bewoners burens zijn, ze kunnen ook een gemeenschappelijke voorziening delen. In centraal wonen denken we dan meteen aan

een eetkeuken, maar voor deze 'spin-off' van Ruigoord wordt eerder gedacht aan een atelier of een werkruimte. Want het is de bedoeling dat wonen en werken worden gemengd, zodat bewoners in hun eigen dorp kunnen werken. Voor alle woningen samen zijn er ook voorzieningen. Dan denken centraal woners het eerst aan een projectruimte of een tuin, maar hier heeft men een 'cultuurpaleis' gepland. Een gebouw met een grote ruimte voor theater en feesten, met daaromheen een aantal 'satellieten', kleinere ruimten voor een restaurant, een café, een informatiecentrum en een sauna. En verder ruimten voor exposities, workshops, film en meditatie. Een deel van de ruimte zal multifunctioneel zijn. Hieraan kunnen dan nog een aantal losse bijgebouwtjes worden toegevoegd, voor een kinderopvang, voor sport, voor een smederij en/of

bronsgieterij, voor een klushok, een wasserette, een 'bed and breakfast' en een herberg voor 'artists in residence'.

Verder denkt men aan een 'waterlandschap' om te zwemmen en een amfitheater voor openluchtvoorstellingen. Hier wordt duidelijk hoe men het werken in eigen dorp wil

bevorderen, namelijk door te zorgen voor voorzieningen en activiteiten die ook op bezoekers gericht zijn.

MILIEU

Het kwam hierboven al ter sprake, het is niet de bedoeling om het bos te verstoren. Deze doelstelling maakt deel uit van een ecologische aanpak die men voorstaat. 'Groen is de maat der dingen' is het devies en daarom denken men aan PV panelen en windmolens voor stroomopwekking. Verder wil men afvalwater zuiveren door middel van een zelfregulerend watercircuit dat door het hele dorp loopt. En er is sprake van compostering van tuinafval en van afvalscheiding in 16 fracties.

KUNST

Wonen in het bos zonder de natuur te verstoren, eindig je dan niet als een aap in een boom? Of als een soldaat in een gecamoufleerd schuttersputje? Of als een schim die alleen mag fluisteren en die op zijn tenen door het bos moet lopen?

Nee, want er is nóg een doelstelling: alle woningen en gebouwen moeten een kunstwerk worden. Het gaat spetteren in het bos.

Architecten spitsen nu misschien de oren, maar het is de vraag of zij hier hun kunsten mogen vertonen. Er wordt namelijk gedacht aan zelfbouwwoningen voor kopers en cascowoningen voor huurders. Bewoners zullen dus voor een groot deel zelf bepalen hoe zij hun kunstwerk gaan vormgeven.

Kunst speelt een belangrijke rol. Dat is ook op te maken uit de voorzieningen die men wenst, zoals de genoemde ateliers, de bronsgieterij, de ruimten voor exposities en het cultuurpaleis. Deze voorzieningen zijn bedoeld voor kunstzinnige activiteiten, waarbij men zich ook op bezoekers wil richten. Zo zijn er ideeën voor een beeldhouwatelier voor kinderen in schoolverband, er wordt gedacht aan een gedichtenfestival, waar het dorp een podium voor kan bieden, terwijl de omgeving van het dorp misschien gelegenheid zou kunnen bieden aan verhalenvertellers om bezoekers mee te nemen op nachtelijke boswandelingen.

ECU-DORP

Bij de plannen is er dus sprake van aandacht voor zowel natuur als cultuur. Dat verklaart waarom er gesproken wordt van een 'ecu-dorp' en niet van een 'eco-dorp'.

Ecologie én cultuur. Ik begrijp nu wat me altijd heeft tegengestaan bij het idee van de ecodorpen. Het respect voor de natuur dat leidt

tot braafheid, of erger soms, tot onderdanigheid. En dan de daaruit voortvloeiende pogingen om ook anderen onderdanig te maken.

Brrr.

Alsof we nooit op een idee komen, en een nieuwe manier uitvinden om iets te zien. Alsof we niet de vrijheid hebben om iets een keer anders te doen en om conventies te doorbreken. Alsof cultuur niets betekent.

Want dát lijkt me nu het interessante van het ecu-dorp: dat cultuur samen wordt genomen met natuur. Het idee dat vernieuwing en het doorbreken van conventies niet ten koste hoeft te gaan van ons milieu. Het idee dat we niet hoeven te fluisteren en op onze tenen te lopen, maar dat we van het bos een sprookje of een feest kunnen maken, ook zonder dat we schade aanrichten.

REALISATIE

Om maar weer eens even praktisch te worden, hoe staat het met de realisatie? Hoe worden de plannen aangepakt en wanneer wordt er gebouwd? Er is al veel gebeurd. Er is een projectgroep waarin de initiatiefnemers, en de woningbouwverenigingen 'het Oosten' en de 'WVA' op basis van een convenant regelmatig overleg voeren. Dan is er een schetsontwerp gemaakt door het DIOC-'De Ecologische Stad', waarin DIOC staat voor 'Delfts

Interfacultair

Onderzoekscentrum'. In mei is er een cultuurplan uitgekomen, in augustus is er een kampeerweekend geweest waarin toekomsige bewoners zich over het programma van eisen hebben uitgesproken.

Er is ook een stuurgroep, met daarin twee vertegenwoordigers van de initiatiefnemers, en een vertegenwoordiger van elk van beide corporaties. Deze stuurgroep overlegt met de gemeente Almere, die een bestemmingsplanwijziging voorbereidt.

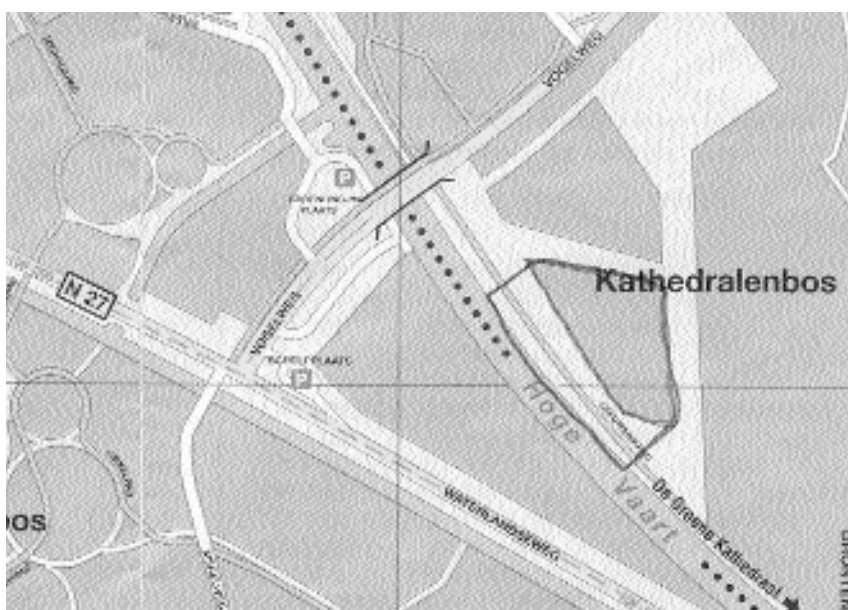
Op het moment wordt er door het bureau 'Royal Haskoning' gewerkt aan een ontwikkelingsplan.

De planning is dat er in 2006 gebouwd gaat worden. Wie aan de totstandkoming van een centraal wonen project heeft meegewerkt, weet wat dat kan betekenen. Het duurt meestal wat langer, maar het kan ook opeens waar blijken te zijn...

HET MOOISTE

Het mooiste van dit plan hebben we nog niet vermeld. Je kunt nog meedoen. Wie meer wil weten kan contact opnemen met Petra Grutzner, tel. 020-4974012, e-mail: grutzner@hetnet.nl

H. T. / F. K.

NIEUWJAAR IN DE BLAUWE AANSLAG

Met elk nieuw jaar moet er een nieuwe agenda komen. Ik moet dan de adressen en telefoonnummers overschrijven. Altijd is er de confrontatie met verdwenen nummers, verdwenen mensen, verdwenen adressen. Ik schrap ook 'de Blauwe Aanslag' uit mijn boekje, waar ik altijd met zoveel plezier na een dagje oppassen mijn kleine kleinkind terugbracht. 's Avonds in het eetcafe aten zoon en schoondochter met mij en hun kindje, waarmee de overdracht weer op vrolijke en soepele wijze gedaan was.

Soms kwam ik op hun verzoek bij grote, bijzondere feesten kijken. Bij muziekgroepen en/of bands die uit verre landen hun opwachting kwamen maken. Vanuit Den Haag ging er ook wel eens een eigen muziekgroep op tournee naar Spanje, naar Italië, naar Joegoslavië en zelfs naar Rusland. Overal waren ze welkom, zoals de anderen ook hier welkom waren. Vergis je niet, de kraakwereld is een groot netwerk met veel internationale contacten. Waar je ook komt, er zijn wel via-via mensen die weten wie je bent en die je graag ontvangen. Velen hebben immers nog in de Blauwe Aanslag gelogeed.

De laatste keer dat ik daar voor mijn kleindochter kwam was het om haar op te halen in plaats van te bengen. Het eetcafe moest worden leeggehaald, de enorme keukenapparatuur diende verslept en opgeslagen te worden.

De sfeer was afschuwelijk. Sombere, grauwe koppen, treurige houding bij mannen, vrouwen, kinderen. In het oude

cafe staan ze af en toe bij elkaar, omhelzen elkaar, gaan dan weer slepen met de spullen. Een sfeer van ondergang, afscheid van een geliefde. Dikke vrienden die elkaar, eindeloos vermoeid, beginnen af te snauwen, en niemand snapt het. Hoe is het mogelijk dat een zo goed draaiende gemeenschap waar jarenlang zoveel energie en geld en liefde ingestopt is, vernietigd zal worden?

Alles is geprobeerd om het tegen te houden. Daar zijn ervaren krakers en advocaten. Jaren mee bezig geweest. Maar nu is het klaar. De sloop begint over twee dagen.

Ik neem m'n kleindochter mee naar vrolijker oorden. Ze mag bij oma slapen.

Dan gaat de telefoon: bericht uit Engeland: ik heb er een kleinkind bij! Er is weer een mooi meisje geboren. Ik bel onmiddellijk naar de Blauwe Aanslag om het aan mijn zoon en schoondochter mee te delen. Zij barsten in tranen uit, roepen dat er eindelijk ook iets goeds gebeurd vandaag, en omhelzen elkaar. Anderen voegen zich bij hen, laten tranen gaan, maken een rondedansje. Potverdomme, er is ook nog een toekomst, immers..

A.K.

ER WAS EENS ...

Geschiedenis van het gebouw van de Blauwe Aanslag, door Peter Bos uitgezocht en gepubliceerd in "AANSLAG", uitgeverij de Papieren Tijger, Breda, 1996. Een boek dat d.m.v. reportages en foto's een beeld schetst van een bedreigde stadssoort. Over lief en leed achter de bontgekleurde muren van de Blauwe Aanslag aan het Buitenom in Den Haag. Het geschiedenishoofdstuk heet:

DELFTS BLAUW

Vraag een willekeurige taxichauffeur naar de Blauwe Aanslag en hij brengt je er zo naar toe, of stuur een brief van waar dan ook met daarop 'de Blauwe Aanslag', Den Haag en hij

komt aan. De Aanslag is niet zomaar een kraakpandje, het is een bolwerk, een symbool, een oriëntatiepunt in de stad: geografisch, cultureel en politiek. Een dynamisch gebeuren dat niet in een kadertje te vangen is.

Hoewel er al in 1994 een gemeentebesluit is genomen om de Aanslag te slopen, staat het pand er nog als dit artikel geschreven wordt (1996). Begonnen als collectief, procederend en optredend als vereniging, maar hooguit te vangen onder de noemer: bonte verzameling van individuele belevingen.

GESCHIEDENIS

Het gebied rond de Blauwe Aanslag hoorde vroeger tot de

korenmolen omgebouwd. Het voetstuk van de molen is lang bewoond door de gebrs. Levisson. Op tekeningen en prenten zijn later op de romp kantelen zichtbaar als van een kasteel. En uit de romp van de molen stijgt een metalen afbeelding van een ooievaar op. Het geheel lijkt de spot te drijven met het wapen van Den Haag.

De gehele hoek van de vroegere Zuidbinnensingel (thans Buitenom), het voetstuk van de molen inclusief, is in 1934 afgebroken. In 1935 heeft architect Wegerif het markante belastinggebouw neergezet, tegen het gebouw aan van de voormalige plateelfabriek 'Rozenburg'(de oudbouw), ooit

januari 2004, red.) Het rijk kocht het pand in 1917 en richtte het in als kantoor voor de administratie van de PCGD. In 1923 verliet deze dienst het gebouw en werden de kantoren tot hoofdkantoor van de Dienst Directe belastingen, Registratie en Domeinen, en Accijnzen der Rijksbelastingen. Al snel was er uitbreiding nodig en werd een groot en markant kantoorgebouw in de stijl van de Nieuwe Haagse School neergezet dat verbonden werd met de kantoren van het Rozenburggedeelte. Op 23 november 1935 werd het nieuwe gebouw geopend. In 1978 vertrokken de ambtenaren naar een nieuw pand in Rotterdam. Twee jaar later werden de leegstaande gebouwen gekraakt

Susterpolder die in de 15e eeuw in bezit kwam van de zusters van het St. Elisabeth's Convent dat aan de Susterlaan was gelegen. De polder strekte zich uit van de Grote Markt tot aan de huidige wijk Transvaal. Langs de in 1613-1619 gegraven Singelgracht rond de stad ontstond veel bedrijvigheid. Op de plek van de Blauwe Aanslag werd een molen gezet, de Brouwersmolen die brouwgoed voor de oudste brouwerij van de stad, "De Ooievaar", maalde. In 1777 werd de molen de Oyevaardsmolen genoemd in en 1792 de Nieuw Snuijfmolen. Er werd toen eikenschors en tabak gemalen. In 1808 maakte papierfabrikant Krantz, de Charro & Co er een papiermolen van en in 1827 werd hij tot

Buitenplaats Rozenburg, waar ook nog de schilders Willem Maris en Theophile De Bock (Haagsche School) hebben gewoond. In 1886 verhuisde W. von Gutenberg met zijn Delfts Blauw Aardewerk fabriek naar het oude landhuis Rozenburg, van toen af genaamd: de Haagsche Platteelfabriek Rozenburg. Theo Kolenbrander werd door zijn ontwerpen daar een (nu nog) beroemde kunstenaar. Artistiek was het een bloeiperiode maar zakelijk ging het niet zo goed en in 1893 wordt er overgestapt op de productie van porselein. Bij het uitbreken van de eerste wereldoorlog, 1914, moet de fabriek haar poorten sluiten. Het pand is nog steeds een van de belangrijkste industriële monumenten in Den Haag (tot

door 200 mensen en her-noemd tot De Blauwe Aanslag.

Een gebouw dat de moeite waard is om als Rijksmonument te blijven bestaan. Mocht het toch onder de slopershamer vallen dan is dat te wijten aan vernietigingsdrang. De bebouwing, die sociaal-economisch niet hoog genoteerd is, wordt afgebroken voor een nieuwe centrumring, waardoor auto's zich in nog grotere getale de binnenstad in kunnen wurmen. De Noordoostkant van de centrumring blijft gespaard, want daar wonen vanouds de rijken. Daar slingert de automobilistenstroom zich behoedzaam en nederig langs de gevels der welgestelden.

WOONGEMEENSCHAPPEN IN SKANDINAVIË (2)

Centraal Wonen projecten bestaan niet alleen in Nederland. We hebben in Gewoon Anders al vaker geschreven over woongemeenschappen in andere landen. Dit keer schrijven we over woongemeenschappen in Skandinavië, de bakermat van de woongemeenschappen die in en na de zeventiger jaren ontstonden. Vorige keer berichtten wij over Denemarken. Deze keer gaat het over Finland

WOONGEMEENSCHAPPEN IN FINLAND

Er is een spreekwoord in Finland dat gaat als volgt: als een familie een houtspaander de rivier af zag komen drijven, werd besloten naar een andere landstreek te verhuizen.

Dit betekent dat de Finnen kluzenaars zijn die zich alleen met hun eigen zaken bemoeien. Maar de families waarin zij opgroeiden bestonden uit verschillende generaties, uit neven en nichten, ooms en tantes, grote aantallen kinderen en ook zwervers, en zij leefden van het land. Hun kleine nederzettingen groeiden maar langzaam omdat velen besloten om weg te trekken naar het land van de Sami. De Finnen die zich daar vestigden, leefden op de rivieroever en hielden koeien, en de Sami waren vrije nomaden. Zij lieten elkaar met rust, hoewel de Sami langzamerhand naar het noorden trokken toen er steeds meer Finnen hun oude gebieden inkwamen.

In de zeventiende eeuw was Finland een deel van Zweden en in die tijd vaardigde de Zweedse koning een wet uit, waarin de betaling van belastingen en de dienstplicht geregeld waren. Volgens deze wet waren dorpen verplicht het land te verdelen tussen de verschillende families en men moest ook een eind maken aan het gemeenschappelijk bewerken van het land en aan collectieve werkceremonieën. Zo was deze wet het beginpunt van privatisering en ongelijkheid en

zij betekende het eind van op de gemeenschap gebaseerde tradities.

In 1917 brak er een burgeroorlog uit met aan de ene kant de landeigenaren die de bossen exploiteerden voor houtwinning en aan de andere kant de boeren die geen land bezaten en die in de tijd van de Russische revolutie geïnteresseerd raakten in socialistische denkbeelden. De nieuwe machthebbers gaven de landloze boeren land in afgelegen gebieden die aan Rusland grensden. Zo konden deze families de grensgebieden beschermen tegen een mogelijke Russische dreiging. Dit betekende een nieuwe aanslag op tradities van het collectieve dorpsleven. Toch was er in de zestiger jaren nog een dorps huis in elk dorp. Oude mensen en mensen met een handicap konden hier, al naar gelang hun mogelijkheden, werk verrichten en zo zorgden zij voor het vee of voor de moestuin of zij werkten in de keuken. In de zeventiger jaren werd dit door de overheid verboden.

De zestiger en zeventiger jaren waren ook in Finland de jaren van studentenverzet. De studenten zetten communistische bedrijven op en zij werden financieel gesteund door de Sovjet Unie. Maar zij werden fel bekritiseerd en hun collectieve levensstijl kreeg nooit veel steun in Finland. Niettemin is er in 1972 een woongemeenschap opgericht, maar dan niet op een communistische, maar op een theosofische basis. De groep ging wonen aan een meer in het midden

van Finland en nu, na 30 jaar zijn de meeste van deze mannen en vrouwen nog steeds bij elkaar. Ze hebben een verlaten bejaarden tehuis gekocht en twee oude scholen en een huis in de buurt van Vilppula en het aantal leden van de groep ligt rond de 40. Zij verdienen hun geld met een schilders- en schoonmaakbedrijf en er zijn twee tuinlieden. Zij beheren verder nog een kunstgalerie en een zomertheater.

Er zijn nog een aantal kleine groepsinitiatieven. Zo is er een woonwerkgemeenschap op antroposofische basis, waar men mensen met een geestelijke handicap opvangt en een orthodox klooster met een biologische tuin en keuken.

In het begin van de tachtiger jaren werd het beroemde 'zeilschip project' voor het propaganderen van eerlijke handel (fair trade) opgezet. Honderden jonge en oude mensen hebben in kleine gemeenschapjes geleefd in de stad Turku, als deelnemer aan de renovatie van het schip 'Estelle', het schip dat tegenwoordig vaart tussen Finland en Afrika.

Het Estelle project werkt samen met 'fair trade shops' en met Emmaus.

Tot de eerste golf van collectieve woonvormen die in de zeventiger en tachtiger jaren ontstond behoort ook de Ananda Marga gemeenschap, een Boeddhistische woongemeenschap en enkele Christelijke woongemeenschappen.

In de negentiger jaren ontstond

een nieuwe golf van collectieve initiatieven, en deze waren meestal geïnspireerd door ecologische argumenten.

ECO-DORPEN EN LANDELIJKE COLLECTIEVEN

De 'eco-community movement' ging van start in 1997, toen twee ecologische groeperingen een publiciteitscampagne begonnen. Er werd een vereniging voor 'permaculture' opgericht en 500 mensen, die uit de consumptiemaatschappij wilden stappen om van hun eigen productie te leven, traden toe als lid.

Op een zomerbijeenkomst van geïnteresseerden konden er in Finland 34 ecologische initiatieven geteld worden. Er werd een project opgezet met de naam 'Project for Eco-communities in Finland'. Onderdeel van dit project was een rondreizende school, de 'Circulating School for Sustainable Life-Style'. De minister voor 'Onderwijs en Cultuur', lid van de Groene Partij, steunde dit initiatief voor de eerste twee jaar.

In 2002 werd besloten om de organisatorische structuur van het initiatief te formaliseren. Bezoekers kunnen terecht in twee ecologische collectieven en dat zijn Ähtäri en Keuruu. Dan word je wel geacht vier uur per dag te werken en de prijs bedraagt 13 Euro per dag. (Prijs in 2002).

STADSCOLLECTIEVEN

In de jaren 80 en 90 begonnen jonge mensen in en rond de hoofdstad leegstaande gebouwen te kraken. Dergelijke wooncollectieven bestonden vaak maar kort, maar zij richtten een belangenvereniging op, met de naam 'Oranssi' om te onderhandelen met de plaatselijke autoriteiten. In het midden van de jaren 80 werd het eerste wat grotere wooncollectief opgericht

in Jyväskylä in het midden van Finland. Het collectief bestaat uit 30 huishoudens rond een gemeenschapshuis dat wordt gebruikt als kinderopvang en voor workshops. Naar aanleiding hiervan werden er nog meer collectieven opgezet: een project in dezelfde omgeving, twee projecten in Tampere, een in Oulu in Noord Finland en ten slotte een in Helsinki.

OVERLEVEN BOVEN DE POOLCIRKEL

Alles bij elkaar leven er in Finland naar schatting zo'n 3 tot 5 duizend mensen in stedelijke collectieven (studenten niet meegerekend) en zo'n 500 in landelijke collectieven. Het is dus mogelijk om boven de poolcirkel, in de kou, te overleven, maar gek genoeg zijn de pers en de TV zeer geïnteresseerd, terwijl nieuwe deelnemers en initiatiefnemers op zich laten wachten.

Tekst van Marketta Horn en Kaisa Vaara

En (vrij) uit het Engels vertaald door Flip Krabbendam.

GGG

gehoord gezien gelezen

Wonen in kantoren

De SEV- stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting - zoekt contact met mensen die concrete plannen hebben om te wonen in een leegstaand kantoorpand, of die hun ervaringen willen inbrengen in het nieuwe programma wonen in kantoren. Tel. 010-2825050, e-mail woningmarkt @ sev.nl. (zoz mrt/apr.04)

Andere stemmen uit Israël

Dit is de titel van een boek van Anja Meulenbelt over een woonwerkgemeenschap die al in 1972 is opgericht, met als doel het vreedzaam samenleven van Joden en Palestijnen, halverwege tussen Jeruzalem en Tel Aviv. Het is een klein dorpje geworden van ruim dertig gezinnen. Naam: Neve Shalom/Wahat al Salamm, Oase van Vrede.

Goede Waar & Co

De Alternatieve Konsumentenbond heeft haar naam gewijzigd in Goede Waar & Co.

Deze consumentenvereniging achterhaalt hoe producten worden gemaakt en geeft deze een score wat betreft mens-, dier- en milieuvriendelijkheid. (De Kleine Aarde, lente 2003)

G
A
N
E
W
D
E
O
R
S
N
S
68

TRANSFORAMA: ONDEUGENDE KABOUTERS EN DE TOEKOMST VAN HET WONEN

Vier Thema's

Op donderdag 29 januari jl. had de SEV onder de titel 'Transforama' een studiedag georganiseerd rond vier thema's:

- stedelijke vernieuwing op maat
- leefstijl en woongeluk
- burgerinitiatieven in publiek domein
- ons huis Europa

De studiedag vond plaats in de 'Passenger Terminal', een nieuw gebouw met een hoge hal, een prachtige dakconstructie en een glazen gevel, iets ten noorden van het Centraal Station in Amsterdam. Mooi gelegen aan het IJ.

Bij binnenkomst werden we begroet door drie heren in wit jacquet, maar dan op huiselijke pantoffels. Grappige pantoffels ook, van die konijnen van een wit soort namaakbont. In de rug gedekt door een oude stoel en een burgerlijke lampenkap, gaven zij iedere binnenkomende bezoeker een hand. 'Welkom thuis' zeiden zij dan. Wij voelden ons dus dadelijk thuis. Want thuis worden wij ook altijd zo ontvangen.

VERKLEEDPARTIJ

Bij een kop koffie kwamen we weer een beetje tot onszelf. Ondertussen namen we onze papieren door. Er waren vele parallelsessies, dus we moesten een keuze maken.

Plotseling startte er een hevige discodreun. Een man achter een zwart apparaat, met een dik verguld brilmontuur, keek of hij

daar iets mee te maken had, maar hij verrichtte geen zichtbare handelingen. Vervolgens verscheen er een man op het podium, in verkleedkleden, die was aangekondigd als modekoning. Hij sprak met een zelfgemaakt accent, en hij voerde een aantal modellen ten tonele die verkleed waren als de vier thema's van de dag. Dus als 'stedelijke vernieuwing op maat', als 'leefstijl en woongeluk', als 'burgerinitiatieven in publiek domein' en als 'ons huis in Europa'. Onbeschrijfelijk, in één woord.

Het laatste thema werd niet door één, maar door twee spelers neergezet, beiden gehuld in blauwe capes met gele sterren: Europa, dat begrepen we direct. Daarna lieten zij de capes van de schouders glijden en in strakke pakjes deden zij toen nog enkele knappe acrobatentrucjes. Tussen de bedrijven door bepaalden we onze keuze.

Hieronder volgt een beschrijving van de sessies die we bezochten.

RADIO TRANSFORAMA

Op de eerste verdieping bevond zich de voor de gelegenheid ingerichte studio van 'Radio Transforama', die gebruikt werd door BNN.

Het thema was

'Burgerinitiatieven in publiek domein' en om een idee te krijgen van mogelijke initiatieven in de toekomst, werd hier een aantal jongeren geïnterviewd. De jeugd heeft immers de toekomst. De kernvraag was: 'Wat is het droomhuis van de jeugd?'

Waar hoopten wij op als centraal woners ?

Op een toekomst vol gedeelde woonvoorzieningen. Op een betrokkenheid op de straat en de buurt, waar jong en oud door elkaar woont, waar men samen de kinderen opvoedt, en waar ouderen een kaartje leggen terwijl even verderop jongeren aan hun brommer prutsen. Zo'n

sev-manifestatie

soort toekomst.

Wat vrees je? Eindeloze rijen of hoge stapelingen van woningen met niets ertussen. Niets, behalve dan brede wegen, grote parkeervlakten, en af en toe een benzinstation of een overdekt winkelcentrum.

Wat zeiden deze jongeren?

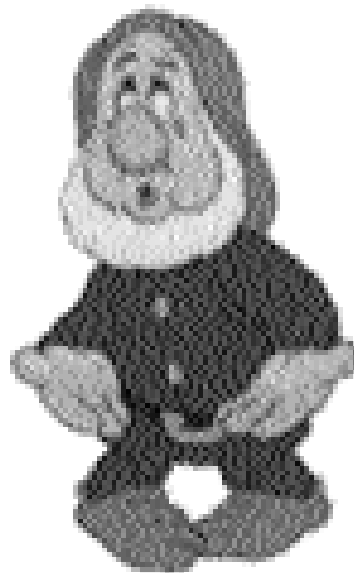
In eerste instantie legden ze de nadruk op de woning. Als het daar gezellig was, dan waren ze verder wel tevreden. Een plek waar ze alles zelf konden bepalen. 'Ja maar', vroeg de interviewster, 'wat voor eisen stel je aan de buurt?'

Als je je er maar goed voelde, dan maakte dat niet uit.

'En als het nu een problemenbuurt is?'

Daar hadden ze eigenlijk niet zo'n last van.

Dit ging niet erg in de richting die we hoopten. Op zo'n moment heb je behoefte aan troost. En die was ook wel te vinden, want was het niet een troost dat deze jongeren geen enkel moment verlangden naar een 'huis van de toekomst' zoals we dat kennen van Chriet Titulaer? Met een voordeur die je stem herkent, een die ijskast automatisch melk bijbestelt, een koffieapparaat dat weet wanneer je trek in koffie hebt en een cd speler die muziek optimaal

afstemt op je stemming, je bezoek, het jaargetijde en het moment van de dag.

'En zou je in de stad willen wonen of op het platteland, in een dorpje?' Ook dat maakte niet zoveel uit. Als de woning maar beviel. Want met de auto was je immers zo in de stad. Onze ouders klaagden dat we geen idealen meer hadden. Er ontging ze iets. Wat ontgaat mij hier? 'Zou je in het groene hart willen wonen?'

Geen bezwaar. Misschien zou het een idee zijn om daar bomen te planten. Het waait daar namelijk altijd zo. De koeien kunnen dan wel naar Drenthe.

We stonden echt op het punt om het op te geven toen een van de jongeren dacht aan de mogelijkheid dat hij kinderen zou krijgen. Hij, een man. Dat heeft de emancipatie dan toch maar opgeleverd. Als hij kinderen had, dan zou hij wel in een gezellige straat willen wonen. Waar de kinderen veilig konden spelen, met buurtbewoners die gezellig op bankjes zaten, onder de bomen, tot laat in de avond. Nu ging het de goede kant op. En hoe zou dat dan bereikt kunnen worden?

'De overheid zou meer trekkracht

moeten hebben om mensen te mobiliseren en te zorgen dat zij zich uitspreken'.

Dit klonk toch een beetje als dat kleine jongetje dat op voetballen zat en na afloop van een wedstrijd zei: 'We hadden kunnen winnen, maar ik kreeg de bal niet'.

Maar aan de andere kant, het idee van een overheid die luistert naar wat mensen willen, en discussieavonden houdt in de buurt, dat past toch wel bij de benadering van centraal wonen, meer althans dan de huidige benadering, waarbij de overheid teruggetreden is in de verwachting dat 'de markt zijn werk doet' en dat alles dan wel vanzelf goed zal komen.

De sessie werd beëindigd. Het toekomstbeeld van centraal wonen had op punten gewonnen. Nipt. Voor als je het wil zien.

Een blik in de Europese toekomst Deze sessie, met het thema 'ons huis in Europa', werd verzorgd door Bram Peper en Hein van Oorschot, burgemeester van Delft.

Bram Peper begon met het schetsen van een overzicht van hoe het in Europa van vandaag is gesteld met de besluitvorming. Het blijkt dat Europa niet veel beslissingen kan opleggen aan de lidstaten.

Er is momenteel sprake van een crisis in Europa, een crisis die wel eens goed kan uitpakken voor de lidstaten. Wat is er aan de

hand?

De lidstaten komen steeds meer onder druk te staan door de basis in die lidstaten.

Anderzijds wordt er van Europa ook een actieve rol in de Wereldunie verwacht.

De huidige crisis in de EU, welke de ergste is sinds 1957, kan wel eens een kritische beoordeling inhouden t.a.v. de zogenaamde subsidiariteit. Dat wil zeggen dat datgene wat aan gemeenschappen van een lagere orde kán worden overgelaten, ook moet worden overgelaten aan deze gemeenschappen.

Mr van Oorschot gaat dan verder en bekijkt de wijken en de buurten.

Hij zegt; de jonge generatie heeft een hele andere benadering van woon/zorgomgeving.

De behoefte aan geborgenheid is daardoor vergroot.

Ook benadrukt hij dat in Nederland veel gesproken wordt over de medeverantwoordelijkheid van burgers....Maar de overheid realiseert zich niet dat ze een groot deel van de verantwoordelijkheden zelf van die burgers heeft afgenomen.

Een zegen voor de burger zou zijn dat bestuurders bevorderen dat wordt teruggegeven wat ten onrechte werd afgenomen aan de gemeenschappen. Hij bedoelt dat daar waar men zelf mag inrichten, een beter gevoel ontstaat van zelfstandigheid. En daarmee het gevoel van meer verantwoordelijkheid cq medeverantwoordelijkheid.

Regenerating into neighbourhoods
Het thema was hier: Stedelijke vernieuwing op maat. Het onderwerp: Probleemgebied de Bijlmer. Om het imago van deze Amsterdamse wijk te verbeteren heeft men eerst de naam te veranderd in 'Amsterdam Zuid-Oost'. Maar de situatie werd er niet beter op. Daarna heeft men

een deel van de megalomane hoogbouw afgebroken en vervangen door laagbouw, maar dat is misschien toch weer te veel een terugtocht, een afgang. Dus, de vraag is nu: kunnen we de bestaande grootschalige gebouwen niet aanpassen aan de eisen van de tijd? Dat heeft men geprobeerd met het gebouw 'Kleiburg'. Het idee was om het gebouw onder te verdelen in een aantal kleinschalige neighbourhoods. Buurtjes dus. Waarom een Engelstalige term? En een Amerikaanse architect? Misschien om te maskeren dat ook deze move uitgelegd zou kunnen worden als een terugtocht cq afgang. Want nog maar twee decennia geleden werd kleinschaligheid afgedaan als kneuterigheid. Er werd door Carel Weeber zelfs een term voor bedacht: 'nieuwe truttigheid'. Iets voor inspraakgroepen, geketel van geitenwollensokkentypes. Sociaal werk. Iets waar professionele vormgevers, projectontwikkelaars en progressieve wethouders hoognodig de bezem doorheen

moesten halen.

Neighbourhoods dus. Laten we niet flauw zijn, laten we hun terugkeer op het rechte pad toejuichen. We hebben het er niet meer over.

Vraag uit de zaal: 'Bij een buurtje denk je ook aan ontmoetingsplekken, aan wat voor ontmoetingsplekken hebben jullie gedacht?'

De vraag werd vertaald en de architect nam het woord. Om te beginnen waren er plekken bij de liften en de brievenbussen. Voor 150 huishoudens. Dat overtuigende nog niet echt. Dat soort toegangshallen kennen we, en om nu te zeggen dat daar gemakkelijk een buurtgevoel ontstaat...

Er werd doorgevraagd. Ook op lagere niveaus waren gemeenschappelijke ruimten gepland. Voor 10 tot 20 huishoudens. Dat schaalniveau biedt perspectief, maar aan wat voor gemeenschappelijke ruimten moet je denken? Wat willen bewoners op dat schaalniveau? 'Is er ook met toekomstige bewoners gepraat?'

Nu werd de architect misschien

wat zenuwachtig. Begon hij geitenwollensokken te ruiken? 'We doen hier geen sociaal werk' zei hij en hij vervolgde met 'Het gebouw genereert z'n eigen oplossingen'. Een indirecte manier om te zeggen dat hij gedaan had wat hem zèlf als architect het beste leek. En, zo voegde hij er aan toe, de marktwerking zou hier zorgen dat alles goed kwam.

Hier bleef de vernieuwing dus steken.

Maar de zaal vroeg verder: 'Is er dan marktonderzoek gedaan? Nee, maar dat kon ook niet bij zoiets nieuws dat mensen niet kenden. 'Dus de toekomstige bewoners van die kleine gemeenschappen kennen elkaar niet van te voren?' Inderdaad, maar het zou heel leuk worden en dát zou zich natuurlijk snel rondvertellen en zo waren de initiatiefnemers vol vertrouwen dat het allemaal heel goed zou gaan.

Ze durfden dus wel, zolang het maar niet ouderwets leek. Is er dan geen Engelse term voor inspraak?

Spelen met je kabouter.

Na de ochtendsessies kwamen de deelnemers terug in de grote hal, waar gezorgd was voor een uitstekende lunch. En ook weer voor goede koffie. Even bijkomen voor de deelnemers, waarvan sommigen van ver gekomen waren, zodat zij vanwege de lange reistijden al zeer vroeg van huis waren gegaan. En dus nog vroeger waren opgestaan.

De heren in het witte jasje hielden zich gelukkig wat op de achtergrond, zodat we ons bij het napraten en bij het genieten van de lunch niet ook nog eens nadrukkelijk thuis hoefden te voelen.

Maar deze rust was van korte duur, want de SEV, die de studiedag had georganiseerd, had kennelijk besloten dat zij niet

alleen voor een goede lunch en goede koffie, maar ook voor een goed gevoel wilde zorgen. Om ons gevoelsleven op adequaat aan te sturen had men een beroep gedaan op de zeven dwergen.

Deze werden ingeleid door het bekende tekenfilmpje, ondersteund door het bijbehorende lied. Hého hého. Keihard natuurlijk.

Vervolgens verschenen de ondeugende dwergen ook, meer dan levensgroot, op het toneel. Ondeugend? Jazeker, want, en dat was voor de meeste deelnemers waarschijnlijk toch groot nieuws, deze dwergen zijn ondeugend. Als we tenminste kunnen afgaan op Sneeuwwitje, ook levensgroot aanwezig, die ons aanmoedigde om meer met onze kabouter te spelen. Waarbij

wij heus wel begrepen wat zij bedoelde. En wat ook bleek: sneeuwwitje is eigenlijk een man! Een bosje borstharen groeide omhoog uit haar decolleté.

Grensoverschrijdende samenwerking

Hier hadden de heren Korvemaker en Nollen interessante verhalen over hun werk. Het thema was: 'ons huis Europa'.

De heer Korvemaker, hoofd afdeling VROM, gemeente Bellingwedde, vertelde hoe op de grens van Nederland en Duitsland een nieuw dorp wil ontstaan dat een pilot is voor Europese integratie.

De grensstreek leent zich daar ook goed voor. Mensen spreken dezelfde taal, zij kennen samen

de omgeving. Alles wordt op lokaal niveau geregeld. Bovendien: als je internationaal wil samenwerken dan kun je Europese subsidie vangen.

De slogan is: 'doe internationaal wat internationaal kan en doe Europees wat europees moet'. Het blijkt hier dat de burger de meerwaarde van samenwerking gaat inzien.

Nu gaat alles natuurlijk niet van een leien dakje.

Waar heb je zoal mee te maken?

In de twee landen is sprake van afwijkende regelgevingen.

En verschillen op fiscaal en juridisch terrein,

En hoe is het sociaal en economisch gesteld?

Leuk was om te horen dat men steeds de regel tracht te nemen die het voordeligst is en eenvoudig te hanteren; dus of een Duitse of Nederlands regel.

'Welke regel komt ons het beste uit'.....

Dit grensdorp is een proeftuin en heeft een status aparte .

De grensoverschrijdende samenwerking zal uiteindelijk leiden tot Europese integratie. Zij het dat het een lange weg is.

Burgerinitiatieven op een rij
 Burgerinitiatief , ja! goed! , denk je dan.....of denk je dat eigenlijk weer niet???? En hoe komt

dat??

In deze sessie blijkt dat die onzekerheid, die twijfelachtigheid, helemaal van deze tijd is.

Ondanks het feit dat hier en daar in den lande aardige successen zijn geboekt, is het voor de doorsnee burger nog lang niet een weg die eenvoudig te bewandelen is.

Waar staat die burger eigenlijk: wat mag hij wel en wat mag hij niet. Wat moet hij en wat niet.

Burgerinitiatieven hebben bijna altijd te maken met de overheid en het succes hangt voor een groot deel af van de opstelling van die overheid.

Belangrijk is dat burgerinitiatieven initiatieven van de burgers blijven en dat de overheid daar niet een wending aangeeft, waardoor de burger zich niet meer kan vinden in zijn oorspronkelijk plan.

Er wordt van burgers toch wel een groot doorzettingsvermogen gevraagd.

In deze sessie was ook niemand die dat tegensprak Iedereen had oog voor het gegeven dat burgers gemakkelijk ontmoedigd raken als zij hun initiatieven moeten verdedigen en er dan van afzien voordat een goed plan ten uitvoer

kan worden gebracht.

Het blijkt dat burgers moeten leren om zich te organiseren.....Een waarheid als een koe, maar hoe zit het met de burgers van vandaag, in deze nog steeds individualistische samenleving?

BOODSCHAP

Na deze leerzame dag werd de deelnemers nog een drankje aangeboden. Daar waren we na de benauwdheid van het laatste studiezaaltje hard aan toe. En misschien had de organisatie klachten gekregen, in elk geval werden we niet meer lastig gevallen door heren in wit jacket of door bovenmaatse kabouters.

Op de achtergrond bewoog zich nog ergens het begin van een polonaise, maar die zette niet door en zo konden we toch nog rustig wat napraten en ook een vragenformulier invullen. Met vragen over hoe we de dag hadden gevonden. En of we nog een aanbeveling hadden.

En die hadden we. Op de volgende Transforama zouden we als LVCW graag iets vertellen over onze ervaringen op het gebied van burgerinitiatieven en stedelijke vernieuwing.

FK en TB

EEN BEETJE SAMEN, DE REST APART

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR EEN ECHTPAAR OF EEN VRIENDENSTEL, MET OF ZONDER KINDEREN ETC., VOOR DE HOOFDWONING VAN ONS WOONCOMPLEX (TE KOOP OF TE HUUR). HET IS EEN MODERNE WONING, MOOI EN RUIM INGEDEELD, ONGEVEER 190 M₂, UITGEVOERD IN GRIJZE STEEN IN COMBINATIE MET ZINK, GEBOUWD IN 1990. DE LIGGING IS UNIEK: BIJ HELDER WEER KIJK JE 12 KILOMETER NAAR HET ZUIDEN, DWARS DOOR HET DAL VAN DE GELEENBEEK AAN HET UITERSTE RANDJE VAN HET PLATEAU, IN DE OMGEVING VAN SCHINNEN (Z-L). DE TUIN IS ONGEVEER 250 M₂, HALF WILD EN SLUIT NATUURLIJK AAN BIJ DE OMGEVING. DE WONING IS GEORIENTEERD OP HET ZUIDEN, MET GROTE RAAMPARTIJEN RICHTING DAL.

HET HUIS IS OPGEBOUWD UIT DRIE LAGEN: 1. EEN SOUTERRAIN, GEDEELTELIJK ONDER DE GROND, MET VRIJE UITLOOP NAAR DE TUIN, GEZAMENLIJK GEBRUIK 2. BEGANE GROND, PEIL 3. EERSTE VERDIEPING (ZIE PHOTO)

HET COMPLEX BESTAAT UIT TWEE WONINGEN MET ÉÉN GEZAMENLIJKE INGANG. UITGANGSIDE VOOR DE BOUW VAN DEZE WONINGEN - BIJ ELKAAR EN AAN ELKAAR - IS: JE WOONT EN LEEFT IEDER VOOR ZICH EN EEN AANTAL ZAKEN DEEL JE MET ELKAAR, ZOALS TUIN, WASKAMER EN ATELIERS. WAT JE OOK KUNT DELEN IS OPVANG KINDEREN, BIJSPRINGEN BIJ ZIEKTE, SAMEN KLUSSEN, KORTOM DE GEWONE, DAGELIJKSE ZAKEN WAARBIJ JE OP ELKAAR KUNT REKENEN. SAMEN WONEN EN TOCH APART.

WIJ, DE BUREN, HOUDEN ONS BEZIG MET KUNSTZINNIGE VORMGEVING. HIJ, 65, SCHILDERIJEN EN BEELDEN. ZIJ, 48, KERAMISTE, PARTTIME. TWEE KINDEREN, 18 EN 16. WIJ STELLEN ONZE PRIVACY EVENZEER OP PRIJS ALS EEN OPEN COMMUNICATIEF CONTACT MET ONZE BUREN.

KOOPPRIJS: € 325.000 k.k. HUUR IS OOK MOGELIJK. DIRECT TE AANVAARDEN.

BEN JE GEÏNTERESSEERD, SCHRIJF DAN EEN GEMOTIVEERDE BRIEF NAAR HET VOLGENDE E-MAILADRES: WERSCH@HOME.NL.

WOONGROEPENWINKELS

Amsterdam

ASW (Amsterdams Steunpunt Wonen)
Nieuwe-zijds Voorburgwal 32, 1012 RZ Amsterdam
tel. 020-5230130

Groningen

Steunpunt Huren Groningen
Naberschap 17, 9712 JV Groningen
tel. 050 3141349 fax. 050 312614
e-mail cees@steunpunthuren.nl www.steunpunthuren.nl

Leeuwarden

PEL/KKW (koordinatiepunt kollektief wonen)
postbus 939, 8901 BG Leeuwarden
tel. 058 2671636

Leiden

Informatiepunt gemeenschappelijk wonen
P/A CW Leiden & omg.
postbus 730, 2300 AS Leiden
tel. 071 5121554

Rotterdam

Woongroepenwinkel Rotterdam
Overblaak 94, 3011 MH Rotterdam
geopend dinsdag en donderdag 14.00-16.00
tel. 010 4674495 fax. 010 2652706
e-mail info@woongroepenwinkel.nl www.woongroepenwinkel.nl

Tilburg

Federatie v. woonverenigingen tilburg
van bijlandstraat 65, 5046 MB tilburg tel.013 5350479

DIVERSEN

Amsterdam

St. MW2 Sarphatikade 7, 1017 WV Amsterdam tel. 020 5312091
e-mail mw2@ecodorp.nl www.ecodorp.nl

Driebergen

Elim
(informatie diverse christelijke woonwerkgemeenschappen i/h land)
Bergweg 7, 3941 RA Doorn tel. 0343 417064

Den Bosch

Het Verband/De Maalstroom (Federatie van o.a. woonwerkprojecten)
Begijnenstraat 34, 6511WP Nijmegen tel. 024 32317810

Utrecht

De Verandering
Lauwerecht 55, 3515 GN Utrecht
www.deverandering.com

LVGO (landelijke vereniging groepswonen ouderen)
Korte Elisabethstraat 13, 3511 JG Utrecht
tel. 030 2318222 (9.30-13.00 uur)
bezoek na telefonisch afspraak.
e-mail lvgo@planet.nl
Publicatie: Oud&Wijs (6x per jaar)

SEV (Stuurgroep Experimenten Volkshuisvesting)
Postbus 1878, 3000 BW Rotterdam tel. 010 4130935
Publicatie "Het Experiment" (4x per jaar, gratis)

Huis in egen Hand

Kapel straat 42, 4817 NZ Breda tel.076 5811740

Nederlandse Woonbond

Nieuwe Achtergracht 17, 1018 XV Amsterdam
tel. 020 5517700 fax. 020 5517799
e-mail info@woonbond.nl
publicaties Huurwijzer En Woonbondig

Laagland Advies

Heiligenbergweg 113, 3816 AJ Amersfoort
tel. 033 4724224 fax. 033 4751496

Ministerie van VROM

Postbus 30942, 2500GX Den Haag tel. 070 3393939
distributie centrum Leiden tel.071 352500

Ministerie van VWS (volksgezondheid, welzijn en sport)

postbus 5406, 2280 HK Rijswijk tel.070 3407911

Notaristelefoon (alg. info kopen huis enz.)

tel.0703469393

RAVO (Raad voor de Volkshuisvesting)

postbus 30946, 2500 GX Den Haag tel.070 3738888

Stichting STUT consult

Dominicanen straat 107, 6521 KB Nijmegen
tel.024 32422474 10.00-16.00
e-mail info @stut-consult.nl www.stut-consult.nl

Steunpunt Leefgemeenschappen Nederland

leefgemeenschappen@worldonline.nl

Voorlichtingscentra

Betreffende o.a. bouwen & wonen

De kleine Aarde

postbus 151, 5280 AD Boxtel tel. 0411 684921 fax. 0411 683407
publicatie De Kleine Aarde (4x per jaar)

Ecolonia

Vuurlaan 15, 2408 NA Alpen ad Rijn tel. 0172 491199

VIBA Expo

postbus 772, 5201AT Den Bosch tel. 073 6216943

Koepel van Woningbouwverenigingen

AEDES vereniging van woning corporaties

Olympia 1, 1213 NS Hilversum
postbus 11, 1200 AP Hilversum
tel 035 6268200

AANGESLOTEN CW PROJECTEN

De codes tussen haken: **Nb=Nieuwbouw**, **Ob=Oudbouw**, **H=Huurwoningen**, **K=Koopwoningen**, **HK=Huur- en koopwoningen**. Het getal geeft het aantal woningen aan (i.p.v. een getal kan er ook de aanduiding "**Wg**"=**Woongroep** staan). Jaartal is startjaar van projekt. Projekten aangeduid met* zijn in voorbereiding.

Wijzigingen graag doorgeven aan info@lvcw.nl

Alkmaar

C.W. De Rups [Nb H 9 1983]
Harpoenstraat 1, 1825 LD, Alkmaar
info: Wim Grapendaal, tel: 072-5618482 email: grap.wit@hccnet.nl

C.W. De Regenboog [Nb H 40 1986]
Elzasstraat 39, 1827 BV, Alkmaar, tel. 072-5620770
info: Gerard Eggerding, tel: 072-5629444 email: gerardeggerding@freeler.nl

Alphen a/d Rijn

C.W. Alphen a/d Rijn [Nb H 30 1995]
Zeelandstraat 26, 2408 GJ, Alphen a/d Rijn
info: Annemarie Kooy, tel: 0172-495244 email: a.kooij@hetnet.nl

Amersfoort

C.W. Het Hallehuis [Nb H 33 1984]
Sandenburg 20, 3813 LX, Amersfoort, tel. 033-4805668/4621899
info: Antoon Grunefeld, tel: 033-4808494
website: www.hallehuis.net, email: info@hallehuis.net

C.W. Woonvorm van de Toekomst [Nb HK 61 1993]
Hof der Toekomst 29, 3823 HX, Amersfoort, tel. 033-4564015/4570233
info: tel: woonruimte: 033-4562778/4563005/4559282
website: www.wvdt.nl, email: fbardoel@uwnet.nl

Amstelveen

C.W. Amstelveen [Nb H 36 1993]
Suze Groeneweglaan 69, 1183 EK, Amstelveen, tel. 020-4560254
info: J. Kenter, tel: 020-3457917
website: home.zonnet.nl/cw.amstelveen/

Apeldoorn

C.W. 't Vierschaar [Nb H 25 1984]
Magistratenveld 613, 7327 LK, Apeldoorn, tel. 055-5415569
info: Monique Kapel, tel: 055-5331986
website: www.cwapeldoorn.nl, email: info@cwapeldoorn.nl

Breda

C.W. Het Aardrijk [Nb H 52 1988]
Aardrijk 103 A, 4824 BT, Breda, tel. 076-424207
info: Kees Bekkers, tel: 076-5424846
website: www.aardrijk.nl, email: info@aardrijk.nl

Capelle a/d IJssel

C.W. De Bonvivant [Nb H 50 1990]
Bonnevanten 45, 2907 NA, Capelle a/d IJssel, tel. 010-4519907
info: Jacqueline Stoele
website: bonvivant.op.het.net, email: info@bonvivant.cistron.nl

Delft

C.W. Delft [Nb H 80 1981]
Fuutlaan 166, 2623 MS, Delft, tel. 015-2617724
info: Rosa Verhoeff, tel: 015-2577729
website: www.cwdelft.nl, email: info@cwdelft.nl

Den Haag

C.W. Katerstraat [Nb H 31 1986]
Katerstraat 41, 2512 CD, Den Haag
info: Paula Vlietstra, tel: 070-3646581
website: www.cw-katerstraat.nl, email: info@cw-katerstraat.nl

C.W. Houtwijk [Nb H 49 1984]

Albert Schweitzerlaan 24 B, 2552 PK, Den Haag
info: Dientje van Tilburg, tel: 070-3972329
website: www.cwhoutwijk.nl, email: info@cwhoutwijk.nl

Deventer

V.E.G.W.D. 'Het Zandgoed' [Nb K 10]
Lange Zandstraat 191, 7412 CG, Deventer
info: Marjolein Fransen, tel: 0570-615695
C.W. Deventer [Nb H 32]
J.D. Huibersstraat 10, 7412 JR, Deventer
info: Maria Karsten, tel: 0570-610406
website: www.centraal-wonen-deventer.nl

Driebergen

*E.C.W.D. Ecologisch C.W. Driebergen [20]
Bosstraat 33, 3971 XA, Driebergen, tel. 0343-521348
info: Mine de Ranitz email: ecwd@hetnet.nl

Eindhoven

C.W. Strijp [Nb H 21]
St. Severusstraat 26L, 5616 NZ, Eindhoven
website: www.cws.lvcw.nl, email: info@cws.lvcw.nl

C.W. Lismortel [Nb H 62 1983]

Tourslaan 18, 5627 KX, Eindhoven
info: Mattie Wethlij, tel: 040-2426833
website: www.cwl.lvcw.nl, email: info@cwl.antenna.nl

Enschede

*C.W. Enschede [H]
Lippenkerkstraat 167, 7511 CX, Enschede, tel. 053-4319871

Haarlem

C.W. Drielandenhuis [Nb H 39 1986]
Drielandenhoek 6, 2034 LV, Haarlem, tel. 023-5364783
website: oege.ie.hva.nl/~appers02/cw.html, email: drielandenhuis7@zonnet.nl

C.W. Romolenpolder [Nb 47 1992]

Venkelstraat 25, 2034 MT, Haarlem, tel. 023-5365198
website: www.cw-romolenpolder.tmfweb.nl, email: info@cw-romolenpolder.tmfweb.nl

Heemskerk

C.W. Heemshof [K 6 1977]
Oosterweg 2 C, 1968 KN, Heemskerk
info: Lambert Koppers, tel: 0251-245265 email: lkoppers@hotmail.com

Hilversum

C.W. de Meent [Nb H 50 1977]
Wandelmeent 42, 1218 CP, Hilversum
info: Judith Kortland, tel: 035-6919401
email: jxkortland@chello.nl

Hoorn

C.W. Aurijn [Nb H 9 1987]
Roodborstje 8, 1628 CT, Hoorn, tel. 02290-49782
info: Marjo Goedhart, tel: 0229-244895

Huis Ter Heide

C.W. Dinslo [Nb H 23]
K. Alfrinkhof 39, 3712 DD, Huis Ter Heide

Kerkrade

C.W. Kerkrade [Nb H 8 1988]
Vinkerstraat 98, 6464 GM, Kerkrade, tel. 045-5455428

Leeuwarden

C.W. Circa [Nb H 7 1988]
Schoolstraat 9 - F, 8911 BH, Leeuwarden
info: tel: 058-2513626
email: a.arnold@chello.nl

Leiden

C.W. de stadsOase [Nb H 37 1986]
Gortestraat 37, 2311 MS, Leiden

C.W. Stevenshof [Nb H 15 1988]
Joke Smitstraat 22, 2331 MA, Leiden
info: Myriam Landard, tel: 071-5321134
website: home.hccnet.nl/hsmi.5/cwstevenshof,
email: heuven@nhn.leiden.univ.nl

Maastricht

*C.W. Maastricht [Nb 12 2004]
info: Han de Jong, Vinkerstraat 104, 6464 GM Kerkrade, tel: 045-5455428
email: handejong@hetnet.nl

Nieuwegein

G.W. Nieuwegein [Nb H 160 1982]
Bedumerschans 2, 3432 TC, Nieuwegein, tel. 030-6060985
website: gwwebsite.com, email: wiscie@gwwebsite.com

Nijmegen

De Raat, vereniging voor centraal wonen
p/a Kastanjehof 31, 6533 BX, Nijmegen
info: Teun Stekelenburg, tel: 024-3567249
email: teunvanstekelenburg@zonnet.nl

C.W. Kastanjehof [Nb 65]
Kastanjehof 46, 6533 BX, Nijmegen
website: home.hetnet.nl/~cwpk, email: cwpk@chello.nl

C.W. Opaalstraat [Nb H 49]
Opaalstraat 188, 6534 XP, Nijmegen, tel. 024-3555460
website: home.hccnet.nl/karel.sauer

Oegstgeest

C.W. Anna Bijns Hof [Nb HK 13 1987]
Anna Bijnsplantsoen 1, 2343 JT, Oegstgeest, tel. 071-173622

Purmerend

W.K. Purmerend [Nb HK 71 1985]
Postbus 262, 1440 AG, Purmerend, tel. 0299-435245
info: Tjitske Hiemstra, tel: 0299-426389
website: www.woonkollektiefpurmerend.nl, email: wkp.info@freeler.nl

Riemst-Membruggen

*Vierkantshoeve [5]
Dorpsstraat 79, B-3770, Riemst-Membruggen
info: tel: 0032-12 747988

Rotterdam

C.W. De Banier [Nb H 52 1980]
Banierstraat 2 A, 3032 PH, Rotterdam, tel. 010-4666535
info: Borut Kocar, tel: 010-2650082

Spijkenisse

C.W. Spijkenisse [Nb H 24 1981]
Toekanshoek 6, 3201 PJ, Spijkenisse, tel. 0181-611278

Tilburg

C.W. De Meenthe [Nb K 20 1981]
De Meenthe 20, 5012 TH, Tilburg, tel. 013-555654
Woonvereniging Stationsstraat 32 [K]
Stationsstraat 32, 5038 ED, Tilburg, tel. 013-350218

Utrecht

C.W. Klopvaart [Nb H 80 1984]
Cubadreef 4 - J, 3563 HH, Utrecht, tel. 030-2630401
website: www.klopvaart.nl

Vlaardingen

C.W. De Pionier [Nb H 24 1987]
Karel Doormanhof GR, 3134 CW, Vlaardingen, tel. 010-4341772
website: www.centraalwonen.org, email:
c.vanderhout@softhome.net

Voorburg

C.W. Voorburg [Nb H 31 1988]
Veurselaan 65, 2272 AP, Voorburg
website: www.cwvoorburg.nl, email: info@cwvoorburg.nl

Wageningen

C.W. Het Punt [Nb H 46 1985]
Leeuweriksweide 144, 6708 LN, Wageningen
C.W. 't Binnenveld [Nb H 39 1990]
Joh. Buziastraat 59, 6708 NR, Wageningen, tel. 0317-422677

Westervoort

C.W. Westervoort [Nb H 26 1985]
Lange Griet 42, 6932 MG, Westervoort, tel. 026-3115383
website: www.lvcw.nl/cwwoort, email:
cwwestervoort@hotmail.com

Zaandam

C.W. I Zaandam [Nb H 11 1985]
Ds. M.L. Kingweg 232, 1504 DH, Zaandam
info: Mira Jongejan, tel: 075-6141812

Zutphen

*Woonderij Eos [Nb]
M. Klompélaan 32, 7207 KA, Zutphen

Zwolle

C.W. Zwolle [Nb H 35 1985]
Rijnlaan 217, 8032 MX, Zwolle
website: www.lvcw.nl/cwzwolle

**WOONGROEPEN EN ANDERE GEMEENSCHAPPELIJK WONEN
PROJECTEN IN HET LAND WORDEN BIJ ONS IN DE GELEGENHEID
GESTELD HUN VACATURES TE PLAATSEN OP ONZE WEBPAGE.**

www.woongroepenwinkel.nl

VERENIGINGSBURO LVCW

Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht (Bezoek alleen na afspraak)
tel. 030 2612585
internet: www.lvcw.nl e-mail: info@lvcw.nl
LVCW-netwerk bij: nieuws.antenna.nl
Leden kunnen toegang aanvragen bij peter@antenna.nl

LIDMAATSCHAP

Projecten kunnen collectief lid worden van de LVCW voor 5,- per woning/wooneenheid per jaar. Iedere groeps-deelnemer heeft dezelfde rechten als een individueel LVCW-lid.

Het individuele lidmaatschap (incl. abonnement op "Gewoon Anders") kost 11,50 per jaar.

Het Giro nummer van de LVCW is 2015796. Het lidmaatschap voor initiatief groepen kost 2,50 per huishouden. Startende groepen kunnen, voordat ze lid worden, een informatie pakket aanvragen.

Voor woongroepzoekende zijn er 'vakatures' in de projecten op de internetsite van de LVCW te vinden

BESTUUR

Anna Dijkhuis Utrecht
Flip Krabbendam Delft
Gerard Koning Groningen
Hanneke Verdonk Purmerend
Peter Bakker Eindhoven
Thea Bekkers Breda

WERKGROEPEN

Thema's & Landelijke vergaderingen:
(Coördinatie) LVCW deskundigen-netwerk
Angelique Hendriks (Amersfoort)
Herman Geerts (Tilburg)
Marion Goes (Rotterdam)
Peter Bakker (Eindhoven)
Werkgroepadres, Tourslaan 18, 4527 KC Eindhoven

DE WINKEL VAN HET VERENIGINGSBURO

Boeken en folders

Algemene CW

informatiefolder (gratis)

LVCW video

VHS, 20 min.

rondleiding door en ervaringen van projecten

(koop 20,- huur 6,-)

Ter inzage (o.a.)

*'Woongemeenschappelijk'

*'ABC voor (startende woongroepen)

*'Subsidie wijzer duurzaam bouwen'

*'Koop/eigendom flatwoning

(appartementsrecht)

*'Het besturen van stichtingen en

verenigingen

*'Centraal Wonen in beeld' deel 1

Te koop

'Centraal Wonen in beeld' deel 2

(aanbieding 1,25)

'Centraal Wonen in beeld' deel3

(10,00)

'Centraal Wonen Nederland'

B.Kesler (16,00)

'De gevolgen van het huurbeleid voor CW projecten'

R.Panneman (leden 6,00, niet-leden

9,00)

Diversen

Koffie-/theekopjes met CW logo en opschrift "LVCW" (2,75 p/s)

'Peet-Jon' verjaardagskallender (4,50)

LVCW affiches (0.60 op A3, 2,00 op

A2 formaat)

Te huur

*Diaserie over centraal wonen

*Oudere video (VHS) over centraal wonen

*De CW vlag (ook te gebruiken als spandoek)

Borgsom voor de drie bovengenoemde items is 50,00

Leenvergoeding (leden 1,20, voor niet leden 4,50)

Het spel 'Luchtkastelen'

Rollenspel (nadruk op leren onderhandelen met instanties) is te huur voor 45,00

Begeleiding van het spel kost 150,00

per dagdeel (minimaal 2 dagdelen) +

reiskosten spelleider.

Het verdient aanbeveling van tevoren

na te gaan of er een betrokken

woningbouwstichting en/of

gemeenten (eventueel via sociale

vernieuwingsgelden) financieel wil(len)

bijspringen.

Voor mensen in Amsterdam of

omgeving is het handig te informeren

bij het ASW (zie adressen) Het ASW

heeft i.s.m. de Volkshogeschool te

Bergen aan Zee, een cursus

programma "Woongroepen in Zicht

beschikbaar voor initiatief groepen.

Prijzen zijn, tenzij anders vermeld, excl.

portokosten.

giro LVCW 2015796 t.n.v. LVCW

Utrecht

TE KOOP

Woning in geheel gerestaureerde monumentale carré hoeve in Heerlen, Z-Limburg.

4 Slaapkamers, badkamer met bad en toilet. Gewelvenkelder in originele staat. Veel licht in woonkamer met uitzicht op binnenplaats en boerensiertuin aan de buitenplaats. Naast de hoogstamboomgaard, de moestuin, siertuin, kippen en ganzen, een gemeenschappelijk werkplaats, groepsruimte en wasserette, beschikt de boerderij over een eigen ouderwetse bakkerij, waar iedere maand zoete broodjes worden gebakken. Er zijn 15 verschillende wooneenheden in het complex gerealiseerd.

Vraagprijs: E 192.500 incl. onderhoudsfonds.

tel.045-5426505 Emmy Bakker emmyb@antenna.nl

LOGEERNETWERK VOOR LVCW LEDEN

De aangeboden logeermogelijkheden zijn bedoeld voor inwoners van CW (en andere aanverwante woonprojecten) Willekeurige lezers van die blad die een goedkoop vakantie adresje zoeken moeten wij helaas teleurstellen!

We hebben besloten de prijzen te verwijderen. Van vele waren ze niet meer up to date of zelfs nog in gulden. Wijzigingen doorgeven aan gewoonanders@e-lois.net

CW-Woonvorm van de Toekomst, Amersfoort: Drie 2 persoons kamers, kookgelegenheid aanwezig, zelf linnengoed meenemen. Reserveren bij Fien Bardeel, Hof der Toekomst 45, 3823HX Amersfoort, tel. 033 4564015

CW-'t Vierschaar, Apeldoorn: Een kamer met 2 eenpersoons bedden. Eventueel ledikantje. Een kamer met 1 persoons bed. Douche, wastafel met mogelijkheid om te koken Reserveren bij Corrine Hoornaar, Magistratenveld 607, 7327 LK Apeldoorn, tel. 055 53338779 of Geesje Tiemens, Magistratenveld 611, 7327 LK Apeldoorn, tel. 055 5342415

CW-Drielandenhuis, Haarlem: Drie 2 persoons logeerkamers, waarvan 1 met kinderbed. Douche en toilet aanwezig, geen kookgelegenheid. Linnengoed (o.m. dekbedhoes) zelf meenemen. Schriftelijk afspreken. Drielandenhoek 6 2034 LV Haarlem.

CW-Romolenpolder, Haarlem: 1 kamer, toilet, wastafel 2 eenpersoons bedden en een kinderbedje. Lakens en handdoeken zelf meebrengen. Reserveren alleen schriftelijk. Venkelstraat 25, 2034 MT Haarlem.

CW-Katerstraat, Den Haag: 1 appartement met 2 eenpersoons bedden, badkamer, keuken. Linnengoed zelf meenemen. Maximaal verblijf 2 weken. Juni t/m augustus en 15 december tot 15 januari uitsluitend intern gebruik. Contactpersonen: Annet Rintjema Tel. 070 3647670

CW-Hilversum: Drie logeerkamers eerste verdieping, met elk hun eigen opgang, douche en toilet. 2 bedden per kamer. Gebruik keuken in overleg. Contactpersoon: Marja v.d.Kooi Tel. 035 6911469

CW-De Heerd, Groningen: 1 groot en 1 klein, met elk hun eigen ingang, en badkamer met lighbad. Waterkoker, koffiezetmogelijkheid. Koken eventueel in overleg in een klusterkeuken. Huur laken pakket 2,50 pp Afspraken via Saskia Nieboer, Bentismaheerd 10, 9736 EA Groningen tel. 050 5424688

CW-Circa Leeuwarden: Kamer met douche en wc, een 2 persoonskamer, losse matras en eventueel kinderbedje. Contactpersoon Jacobien Lugtenborg tel. 058 2133693 of Bram Arnold 058 2513626

CW-Opaalstraat, Nijmegen. Een logeerkamer met 2 bedden en sanitaire voorziening. Van tevoren aanmelden bij Inge Koning, Opaalstraat 250, 6534 XP Nijmegen tel. 024 3560536

CW-de Banier, Rotterdam: Logeerruimte voor twee personen + opklapbed. Douche en toilet aanwezig. Linnengoed aanwezig, behalve handdoeken. Afspraken: Peter Noordmans, Paap-Diekstraat 6, 3032 SV Rotterdam, tel. 010 4666467

CW-De Pionier, Rotterdam: Logeerruimte voor twee personen en gemeenschappelijke keuken met koffie en thee faciliteiten. Linnengoed en dekbedden aanwezig. Douche bij contact persoon. Van tevoren reserveren bij Martin van den Boogardt, Karel Doormanhof 8, 3134 CW Vlaardingen, tel. 010 4602647

CW-Westervoort: Nabij Arnhem en Veluwezoom. 1 logeerkamer met 2 eenpersoonsbedden en kinderbedje. Douche en toilet aanwezig. Lakens en handdoeken zelf meenemen. Afspraak via Marianne Rosendahl, Lange Griet 34, 6932 MG Westervoort tel. 026 3117261

C.W.-Zwolle: 1 logeer kamer met 2 1 persoons bedden. 1 logeerkamer met 1 twee persoons bed. Douche en toilet aanwezig. Geen kookgelegenheid. Lakens en handdoeken zelf meebrengen. Afspraken: Petra, Rijnlaan 219, 8032 MX Zwolle tel. 038 4525126

DOELSTELLINGEN

LVCW

De LVCW heeft tot doel de belangen van het gemeenschappelijk wonen, waar mogelijk, te behartigen. Dat gebeurt door:

-het geven van algemene en specifieke informatie aan groepen en andere belangstellenden

- het o.a. via consultants, bieden van ondersteuning aan initiatief en al samenwonende groepen

- het bevorderen van informatie uitwisseling tussen groepen en andere instellingen

- het verder bekendheid geven aan deze woonvorm

Centraal Wonen is een woonvorm waarbij:

De bewoners elkaar vrijwillig hebben gekozen om op basis van gelijke rechten en plichten zonder leiding of zeggenschap van buitenaf met elkaar in onderlinge betrokkenheid te wonen. En niet anders dan volgens algemeen geldende regelgeving, op een door henzelf gekozen wijze invulling geven aan het uitgangspunt van respect voor de gewenste mate van zelfstandigheid van de deelnemende huishoudens.

De LVCW ziet gemeenschappelijk wonen als een woonvorm, waar een aantal maatschappelijke doelstellingen meer kans van slagen hebben. Te denken valt aan:

-de ontplooiing van het individu
-emancipatie en solidariteit
-het bewust omgaan met het milieu
-het streven naar een sociaal rechtvaardige samenleving

De LVCW wil zich inzetten voor alle woonvormen (gemeenschappelijk-/groeps-/centraal wonen), die zich in bovengenoemde definitie kunnen vinden.

Landelijke Vereniging Centraal Wonen
Korte Elisabethstraat 13
3511 JG Utrecht
telefoon: 030-2612585

